

Klima-lavbundsprojekt Ørting og Randlev Moser

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Borgermøde onsdag d. 27. september

DAGSORDEN

Kl. 19.00 – 19.10	Velkomst ved Søren Hald, Naturstyrelsen, og Henning Haahr, Odder Kommune
Kl. 19.10 – 19.15	Velkomst ved Landboforeningen Odder-Skanderborg
Kl. 19.15 – 19.30	Orientering om Klima-lavbundsordningen og baggrund for idéen om et klima-lavbundsprojekt ved Anders Lund Jensen, Naturstyrelsen
Kl. 19.30 – 20.00	Orientering om resultater af teknisk og ejendomsmæssig forundersøgelse ved Sarah Irving Manø, WSP
Kl. 20.00 – 20.20	Kaffe og kage
Kl. 20.20 – 20.45	Bordsnak i "mosegrupper"
Kl. 20.45 – 20.55	Tidsplan
Kl. 20.55 – 21.00	Afrunding og tak for i dag

Tidsforløb indtil i dag:

April 2022 – Indledende lodsejermøde på Odder Parkhotel

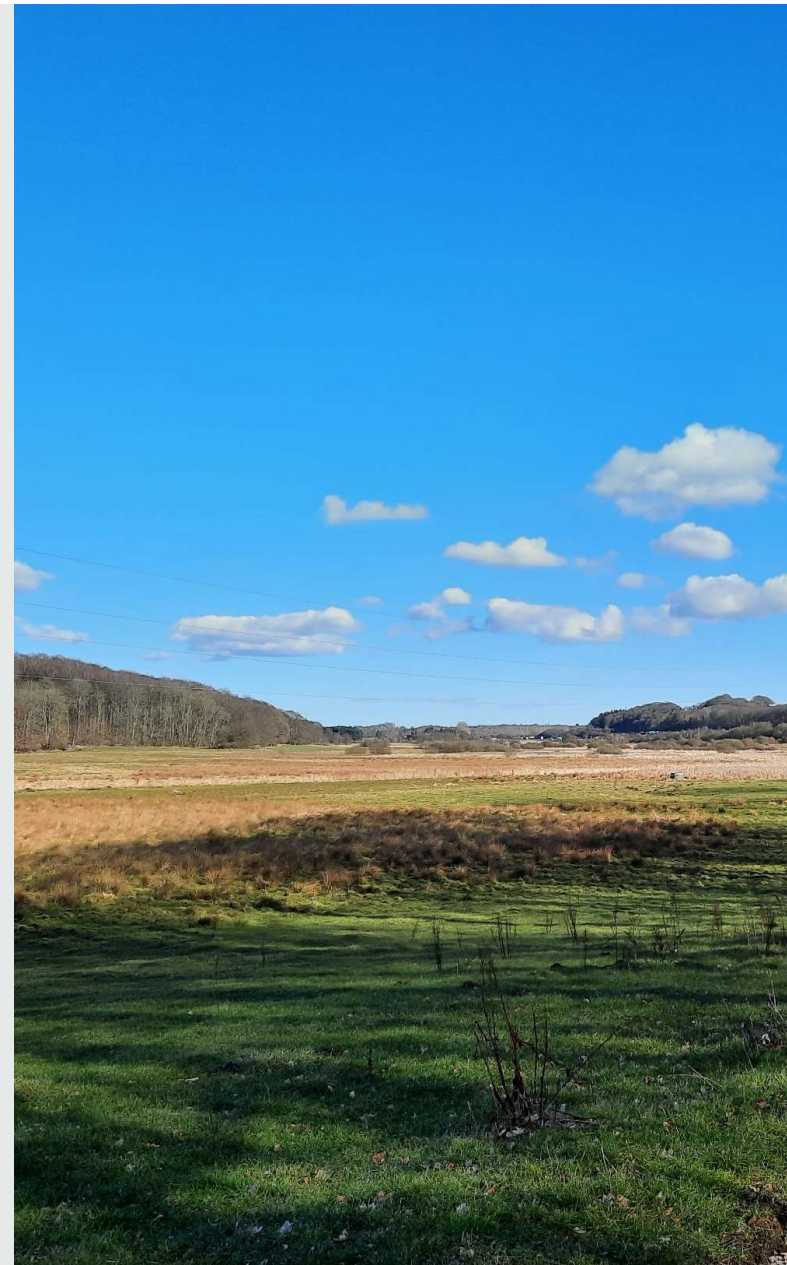
Juni 2022 – Bevilling frigivet til forundersøgelse

August 2022 – Teknisk og ejendomsmæssig forundersøgelse igangsat (WSP Danmark, tidligere Hedeselskabet)

Januar 2023 – Ejendomsmæssig forundersøgelse (enkeltvise lodsejermøder)

August 2023 – Teknisk og ejendomsmæssig forundersøgelse færdig

September 2023 – Præsentation af resultaterne på Odder Parkhotel

Klima-lavbund generelt

Klima-lavbundsordningen er en vigtig del af indsatsen for at nå målet om at nedbringe udledningen af drivhusgasser med 70% frem mod 2030

Projekterne skal først og fremmest bidrage til at forbedre klimaet ved at reducere udledning af drivhusgasser, dvs. tilbageholde CO₂

Projekterne kan også tilgodese andre hensyn end klima, fx natur og biodiversitet samt friluftsliv

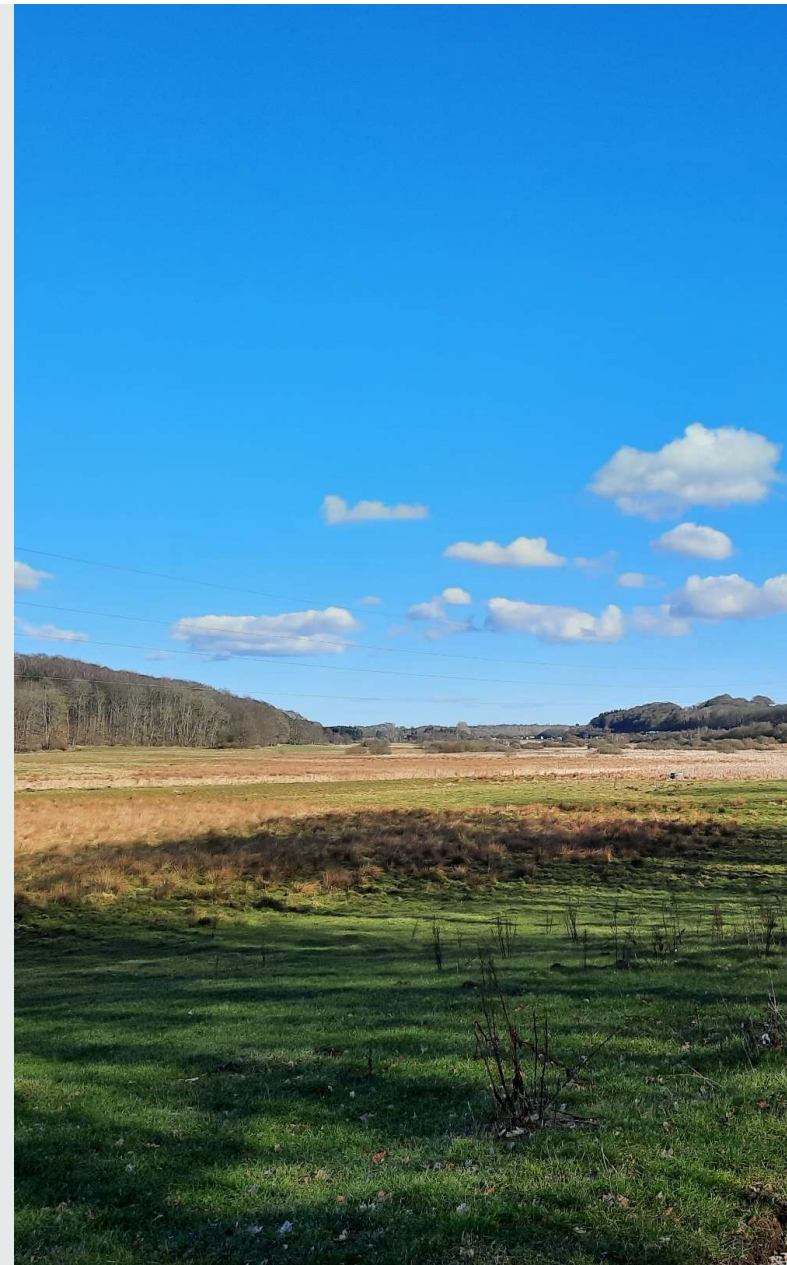
Klima-lavbundsordningen er nationalt finansieret.

Overordnede krav til projekterne:

- Mindst 60 % af arealet skal være lavbundsjord, dvs. jorde med mindst 6 % organisk kulstofindhold
- Drivhusgaseffekt på min. 10 ton CO₂-ækvivalenter pr. ha pr. år
- Omkostningseffektivitet – hvor meget CO₂ for pengene?

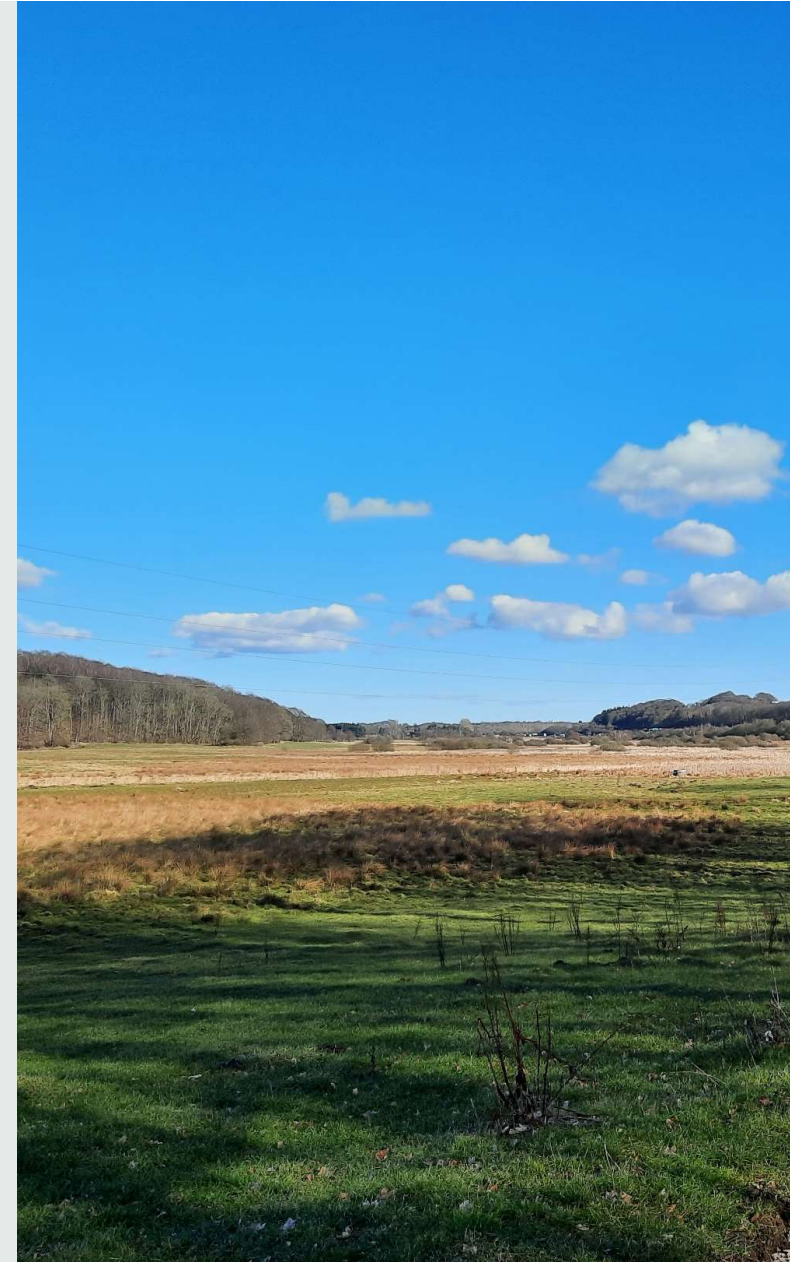
Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug

af 4. oktober 2021 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Aktuelt projekt

- **Projekttype:** forundersøgelse, ca. 400 ha og ca. 160 ejere (120 ejendomme)
- **Periode:** 2022-2023
- **Økonomi:** ca. 2,0 mio. kr. til forundersøgelsen plus øremærket økonomi til evt. etableringsfase
- **Formål:**
 - **CO₂-tilbageholdelse**
 - Evt. andre synergieffekter fx:
 - Forsinke og tilbageholde vand i ådalen?
 - Fremme målopfyldelse af ådalens vandløb?
 - Sammenhængende natur og biodiversitet?

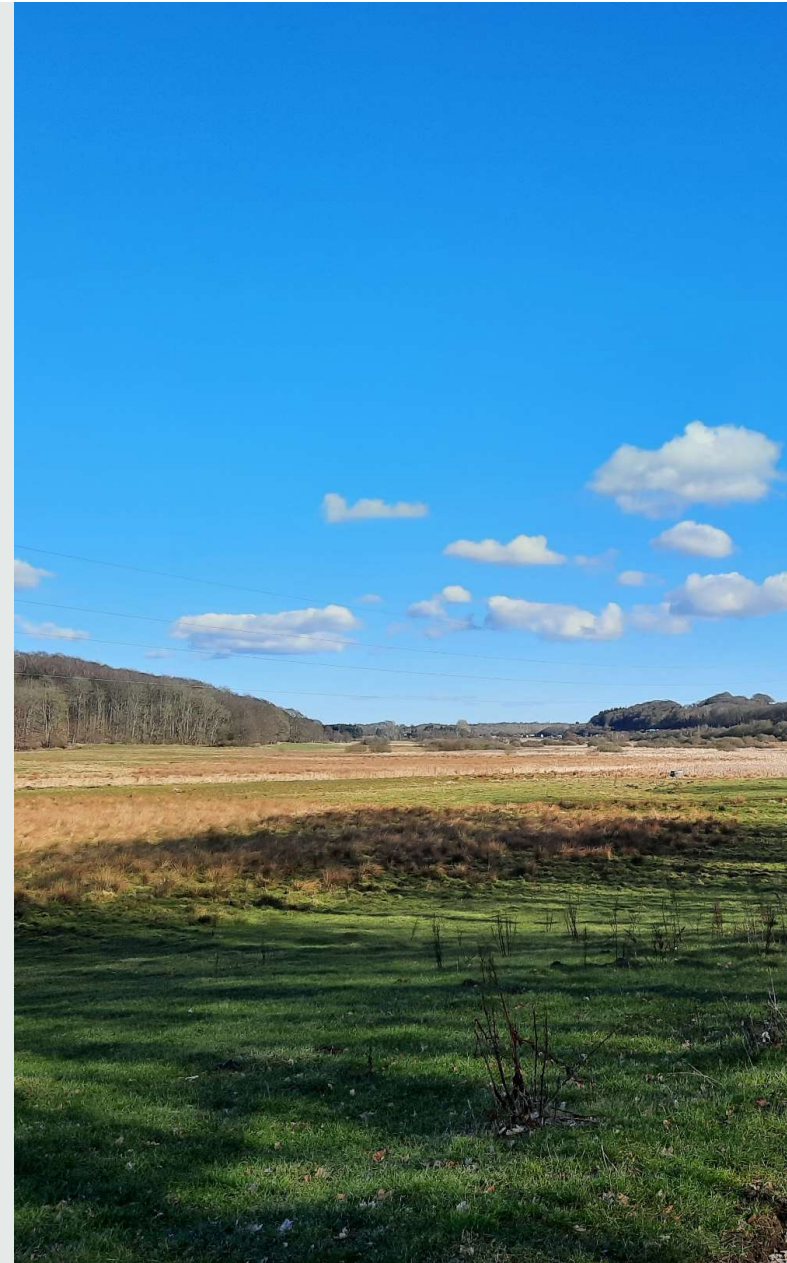
Projektforløb - overordnet

Et Klima-Lavbundsprojekt består af tre faser:

Fase 1: Forundersøgelsesfasen

Fase 2: Realiseringsfasen

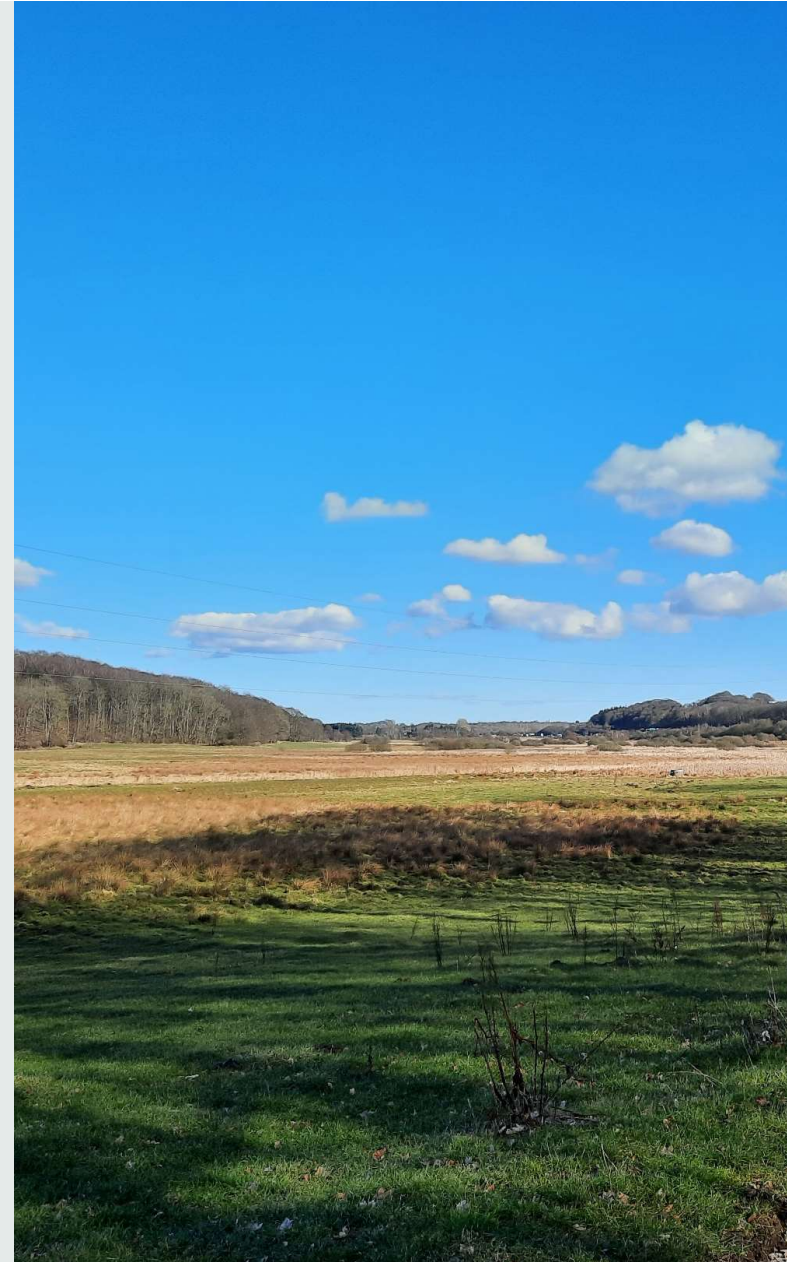
Fase 3: Fastholdelsesfasen

Projektforløb – Fase 1

Forundersøgelse (1-2 år):

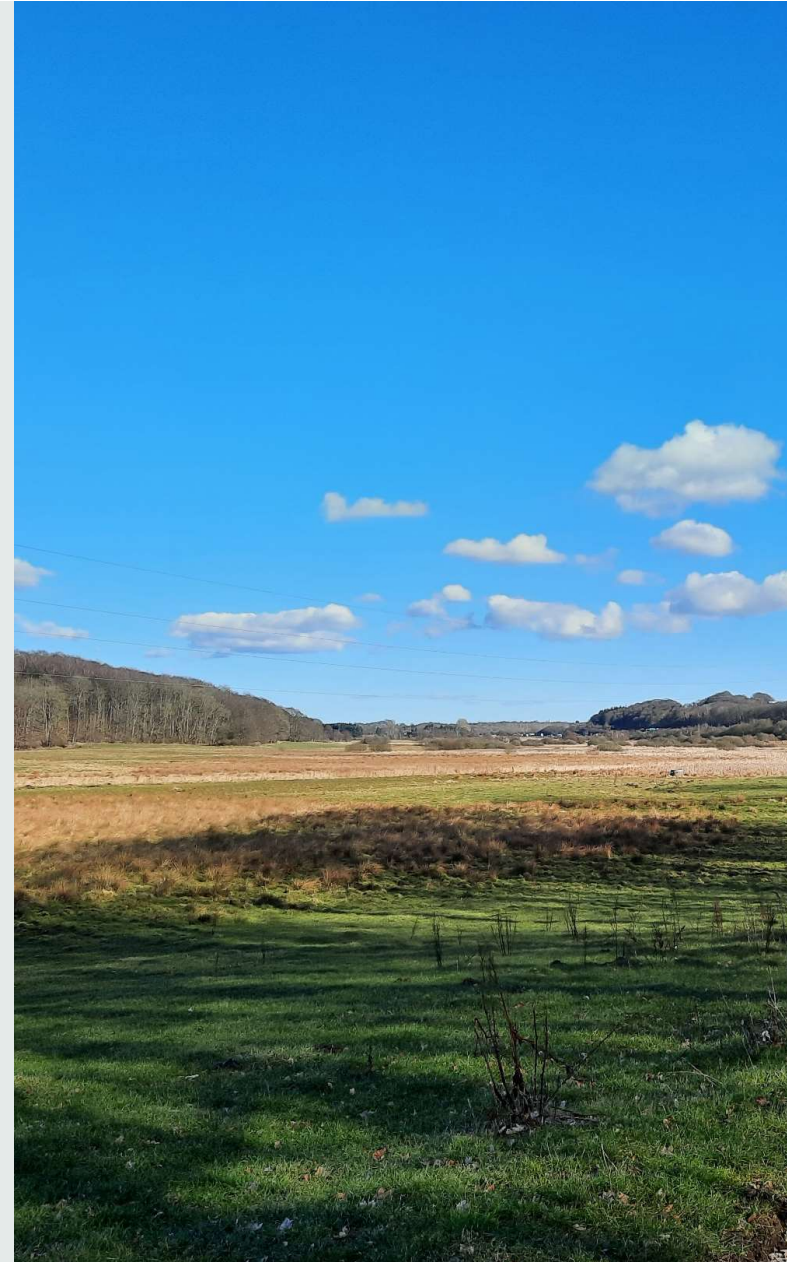
- Forundersøgelser gennemføres
 - Teknisk/biologisk
 - Ejendomsmæssig (sættes i gang lidt forskudt)
- Forslag til projektscenarie for gennemførelse inkl. konsekvensvurderinger
- Vurdering og beslutning om projekt skal søges gennemført

Projektforløb – Fase 2

Realiseringsprojekt (2-3 år):

- Lodsejeraftaler
 - Jordfordeling (lodsejerudvalg)
 - Tilskudsftaler (engangskompensation)
- Detailprojektering (plan for teknisk gennemførelse)
- Myndighedsgodkendelser (VVM-screening, Naturbeskyttelseslov, Vandløbslov mv.)
- Anlægsarbejde
- Indvielse
- Afslutning af projekt (tinglysning af vådområdedeklaration, arealsalg, overdragelse mv.)

Muligheder for lodsejeren

Erstatning / kompensation (Naturstyrelsen)

Lodsejer beholder ejerskabet til jorden og der kan ydes engangskompensation for dyrkningstab.

Faste takster på baggrund af tidligere arealanvendelse:

- 4.500 kr./ha for naturarealer
- 35.500 kr./ha for permanent græs
- 82.500 kr./ha for landbrugsarealer i omdrift

Jordfordeling (Landbrugsstyrelsen)

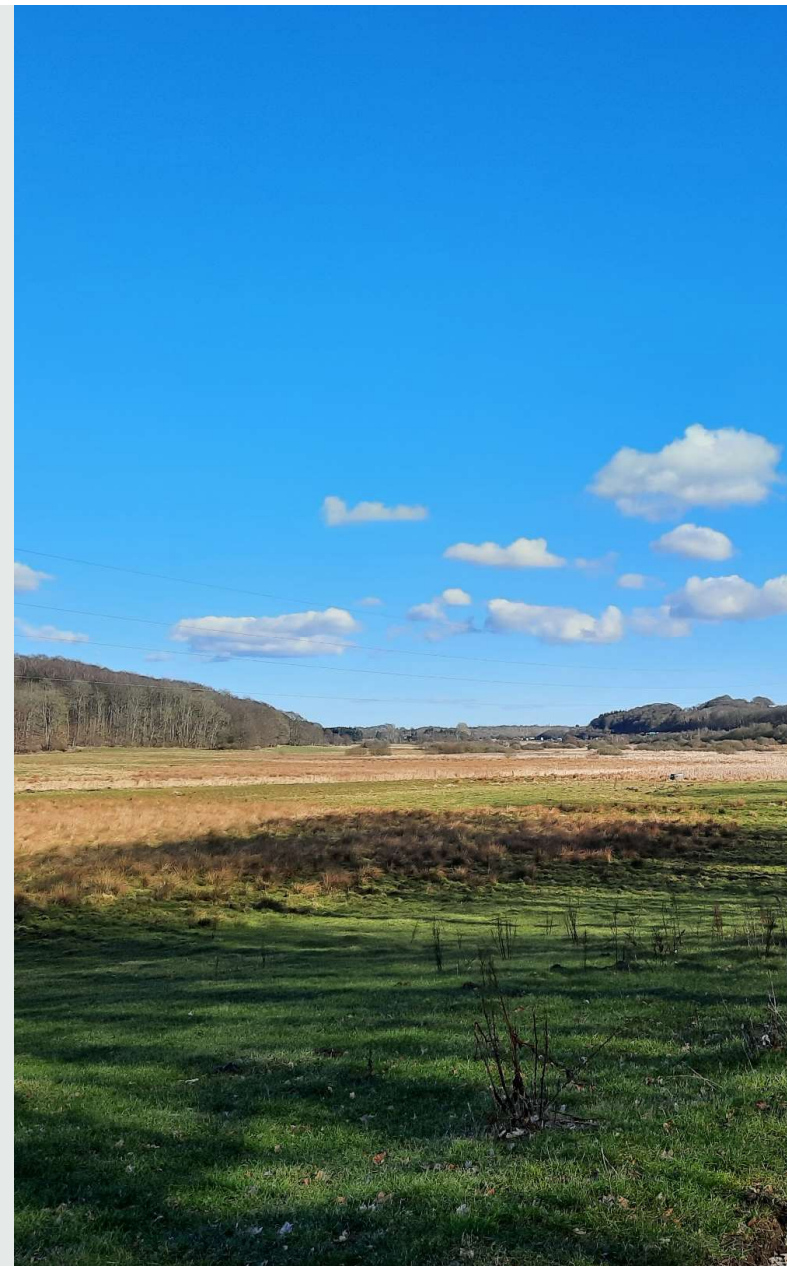
Andre forhold at tage i betragtning

Mulighed for afværgeforanstaltninger

Natur og biodiversitet

Herlighedsværdi

andet

Mulighed for jordfordeling

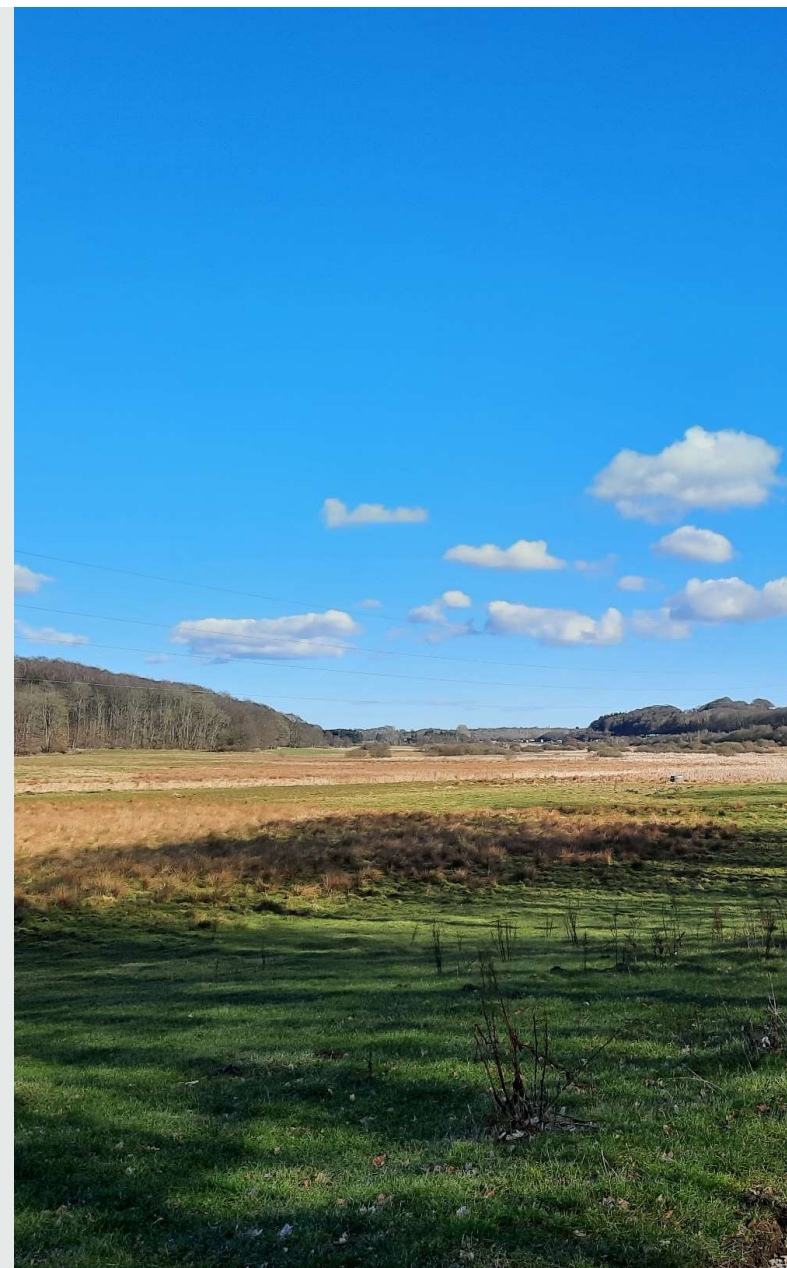
Landbrugsstyrelsens rolle i projektet

Gennemføre jordfordeling

- Køb af projektjord
- Køb af arealer (ejendomme) udenfor projektområde
- Salg af suppleringsjord til projektdeltagere
- Jordfordeling i øvrigt hvis det tjener til gennemførelse af projektet

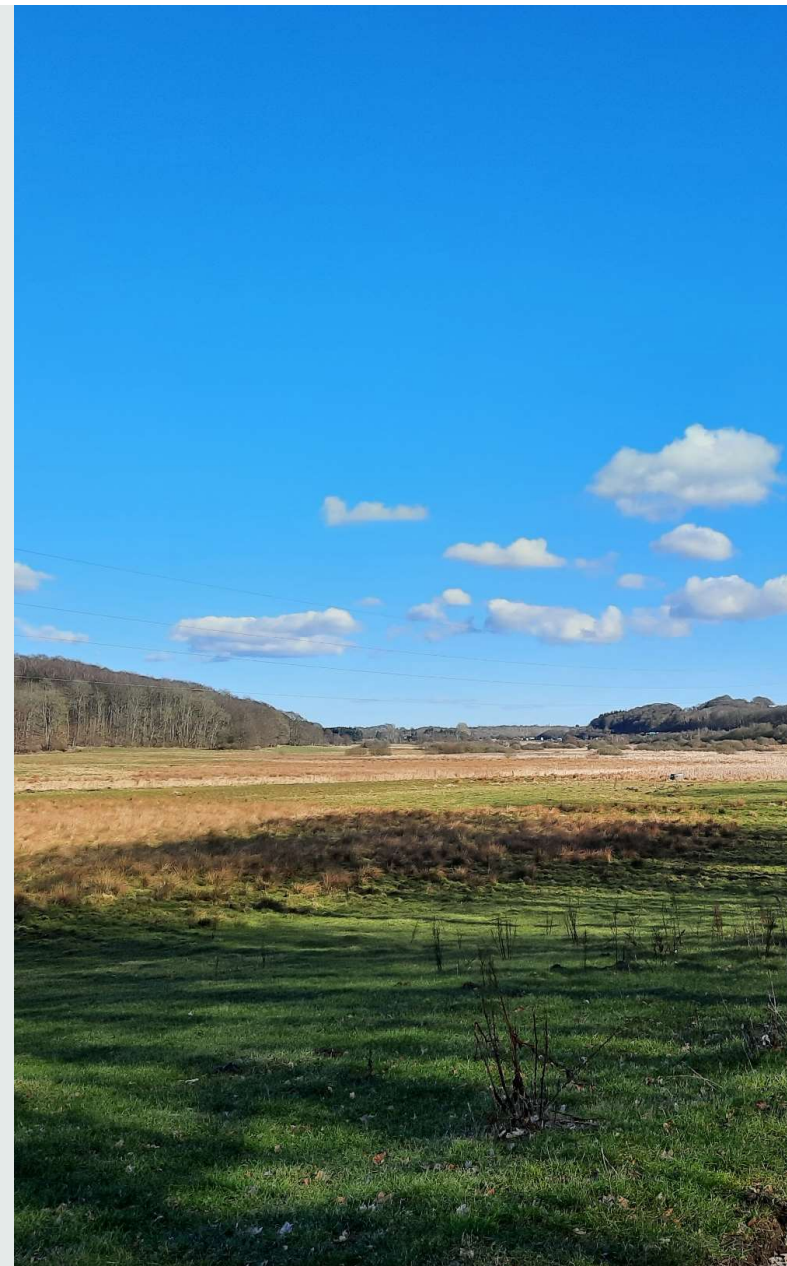

NST sælger lavbundsarealerne i offentlig udbud, når projektet er gennemført

Mulighed for at opretholde grundbetaling

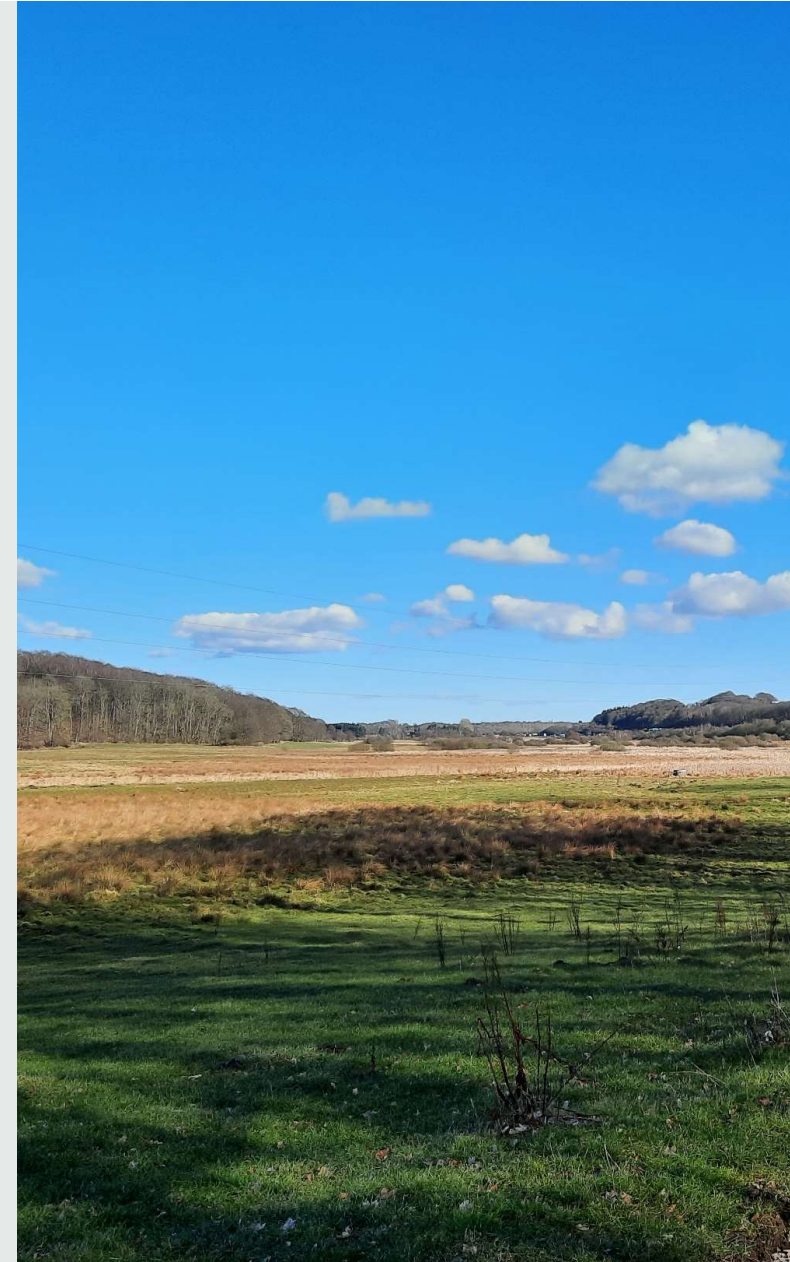
Kort svar: **JA**

Krav til arealer der indgår i projektområdet

Tinglysning af servitut, hvad gælder for arealerne:

- 1) Permanent lavbundsområde og skal fastholdes som græs eller naturarealer med naturlig vandstand
- 2) Må ikke omlægges
- 3) Må ikke tilføres gødning
- 4) Må ikke tilføres jordforbedringsmidler
- 5) Må ikke tilføres sprøjtemidler
- 6) Må ikke anvendes til etablering af skov eller energi-, lav- eller stævningskov
- 7) Må ikke anvendes til dyrkning af afgrøder (græsning og slæt ok)
- 8) Der må ikke tilskudsfodres på arealerne
- 9) Erosion tæt ved vandløb og søer bør undgås
- 10) Den natur, der udvikles, er beskyttet

Hvordan er forløbet for et typisk Klima-lavbundsprojekt?

